

KRISLAI

Aukos iš uodegų. Reikia ir žmonos. Ciceliai nebaisūs. Kapitalizmo "išradėjai".

Rašo V. TAURAS

Katalikų "Draugas" rašo, kad "dievas priima aukas ir iš karvių uodegų"...

Tačiau, suprantama, dievui kur kas malonesnė auka iš dolerių. Nes ir bažnyčiose kunigai renka ne karvių uodegas, bet dolerius.

Esame rašę, kad keliolika kriaucių mieruoja raudonas šlekes dviem kardinolam, kuriuos paskyrė popiežius Amerikos katalikam. Ir paįmėjome, kad kardinolo padarymui neužtenka popiežiaus, bet reikia dar ir kriaucių.

Klerikalų "Draugas" apsuks atsako:

"Kardinolo padarymui pirmą pirmiausia reikia ne popiežiaus, ne kriaucio, bet žmogaus"...

Dalinai galima su tuo pasakyti sutikti, tik reikėtų jį truputį pataisyti, būtent, kad tam reikia "žmogaus ir žmonos". Nes dabar jau ne tie bibliški laikai, kur gimdydavo vieni patys vyrai, be žmonių pagalbos.

Lietuvos atstovybės sekretorium Washingtono patatytas žydas Rabinavičius vieton suklerikalėjusio tautiečio Viniko.

Klerikalų "Darbininkas" labai patenkintas ta permaininga ir vadina Rabinavičių "ponu", "kulturingu" ir "taktingu", atleisdamas žydam "peisus, cicelius, cibulius ir česnakus."

"Darbininkas" skelbia, kad tas "ponas žydas" yra laisvamanis, tačiau - liepia juom pasitikėti.

Reikia, Rabinavičius nuodugnai perleistas per kostuvą katalikų kunigų ir klerikalų.

Bet tai jau senai žinoma, kad klerikalai broliškai bučiuojasi su "laisvamaniais", kurie tik gina jų biznį ir kunigų pilvus.

"Vienybė" rašo, kad kapitalizmas - žydu išradimas.

Tai, žinoma, juokinga nuomonė žmonių, neturinčių supratimo apie politinę ekonomiką.

"Vienybė" myli ir gina kapitalizmą, kaip vienintėlę "protingą" visuomenės tvarką. Bet todėl taip nekentia žydu, kurie, anot jos, padarę tą "puikų išradimą?"

Rusų rašytojo Gogolio veikalėly "Užrašai iš Beprontnio" tulas beprotis filosofuoja, kad "vokiečiai padarė mėnulį"...

Tam prilygsta ir vienybiščių filosofavimas, buk žydnai padarę kapitalizmą."

Chinų Generolas už Sovietų Pripažinimą

Maskva. — Pilnas Chinijos įgalotinis Maskvoje, generolas Wu-Pei-Fu telegrafavo savo valdžiai, kad tuojau pripažintų Sovietų Rusiją ir pasirašytų su ja prekybos sutartį, išdirbtą per paskutinę konferenciją Pekine tarp Sovietų atstovo D. Karachano ir Chinų atstovų.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina Kasdien Apart Nedėdientių.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

No. 75.

TELEPHONE STAGG 3878

Brooklyn, N. Y., Pėnųėia, 28 d. Kovo (March), 1924

Pavienio Numerio Kaina 4c.

Metai XIV, Dienraščio VI

RUMUNAI MOBILIZUOJASI PRIEŠ SOVIETUS

Traukia Armijas į Rusijos Pasiėnį.

Maskva. — Rusijos Sovietų valdžia gavo nuo savo agentų pranešimą, kad Rumunija traukia savo armijas į pasiėnį Sovietinių Respublikų Sąjungos; drūtiną Dunojaus krantus; deda į jį minas (dideles vandenines bombas).

Tai iš dalies Rumunijos atsakymas į demonstracijas, kurias daro pietinės Rusijos gyventojai prieš Rumunijos pasiglemžimą Bessarabijos. — Bessarabija pirm karo priklausė Rusijai. — Demonstrantai vis aiš-

Kanada Pripažins Sovietų Rusiją

Montreal. — Drg. Jasikovas, Sovietų pasiuntinys Kanadoj, kreipėsi į tos šalies valdžią, kad pripažintų Sovietų Rusiją. Kanados ministris pirmininkas King'as atsakė, kad Kanada rengiasi pripažinti Sovietų valdžią "delei geriausios naudos abiem šalim."

"Šlapiojoj" Francuzijoj Girtybė Mažėja, o "Sausojoj" Amerikoj Didėja

Paryžius. — Francuzų darbo ministerija skelbia girtuoklystės skaitlines, iš kurių pasirodo, kad per paskutinius 10 metų Francuzijoj girtybė pusiau sumažėjo.

Amerikoje gi nuo įvedimo blaivybės įstatymo girtybė bene antra tiek padidėjo.

48 Val. Darbo Savaitė N. Y. Moterim

Albany, N. Y. — New Yorko valstijos seimo atstovų rumo republikonai nutarė stoti už išleidimą įstatymo, kurs uždraustų darbdaviams laikyti moteris bei merginas prie darbo ilgiau, kaip po 48 valandas per savaitę.

Tokį sumanymą jau kiek pirmiau priėmė demokratinis valstijos senatas.

Galima Eit Viduriu Kelio

Sacramento, Cal. — Apeliacijos teismas nusprendė, kad žmogus turi teisę eiti viduriu net tų kėlių, kurie vyriausiai skiriamą automobiliam. Jeigu jis taptų automobilio sužeistas ar užmuštas, tai automobilio savikas turėtų apmokėti už sužeidimą ar mirtį.

N. Y. Senatas už Alų

New Yorko valstijos senatas 27 balsais prieš 20 vėl nubalsavo reikalauti, kad būtų sušvelnintas blaivybės įstatymas, taip kad galima būtų legaliai dirbti ir parduoti vyną ir tikrą alų. Nutarimas pasiūstas Jungtinių Valstijų kongresui.

Daugiau Miršta, Mažiau Gema Amerikoj

Washingtonas. — Per pirmus 9 mėnesius 1922 m. iš kiekvienų 10,000 gyventojų apskritai gimė po 231 kūdikį, o 1923 m. per tą patį laiką — po 228 kūdikius.

Tais mėnesiais 1923 m. gi iš kiekvienų 10,000 gyventojų mirė po 126 žmones, o 1922 m. po 118.

Taigi gimimų skaičius mažėja, o mirėčių skaičius auga.

Nuodijo Kunigą Pienu

Mount Clemens, Mich. — Išgėręs pieno, apsirgo kunigas T. G. Sykes. Chemiškai ištyrus pieną, pasirodė, kad jį įdėta dviejų nuodų: chlorinio gyvsidabrio ir "prūsiškos" rugties kalijaus.

Jeigu būtų įdėta tik vieno iš tųdviejų nuodų, kunigas būtų tikrai miręs. Bet po dviejų nuodų jis išgyvs. Mat, sudėti į kruvą taidu nuodai naikina kits kito nuodingumą.

Isakytą Areštuot Klarą Cetkiną

Areštai Komunistų, Vokietijos Seimo Atstovų Berlynas. — Vokietijos prezidentas, "socialistas" Ebertas išdavė įsakymą areštuot Klarą Cetkiną, garsiąsą Vokietijų komunistų vadovę ir seimo narę.

Pildosi pirmesnis spėjimas, jog, paleidus Vokietijų seimą, bus areštuojami komunistai seimo atstovai.

Sakoma, kad Cetkina dabartiniu laiku yra Rusijoj.

Vyskupas Smerkia Šokius Bažnyčioj

New York. — Episkopų vyskupas Manning'as galutinai uždraudė merginų šokius per pamaldas bažnyčioj St. Mark's-in-the-Bouwerie. Bažnyčios klebonas Gurthie šokdindavo per pamaldas jaunas, gražias merginas, labai plonai apsirengusias ir basas, tai pagerbimui "paleis švenčiausios" tai kitų šventųjų. Jeigu kunigas nesulaikys tų šokių, tai vyskupas neduos jai parapiją savo palaiminimū.

Išplėšė Kasieriui \$7,000

Niagara Falls, N. Y. — Du plėšikai pastoję kelią East Side Banko kasieriui G. E. Sims'ui, benešant jam \$7,000 į Niagaros Banką. Išplėšė pinigus, pabėgo.

New Yorko Valdyba Nežino Anglų Kalbos

New Yorkas. — Vienas miesto valdybos narys iš Bronx'o, kalbaat apie įkurimą New Yorke "dailės centro", susidurė su anglišką žodžiu "replica", kurio negalėjo suprasti. Valdybos pirmininkas Hulbert'as paaiškino:

"Replica", kaip, man rodo, ir tamsta pats supranti, yra atvaizdinimas to, ko dar nėra."

O ištikrųjų "replica" reiškia tikra kopija kokio dailės veikalo, parašo ir tt.

Hulbertas, kurs skaitosi save anglų kalbos žinovu, norįs paskirti komisiją, kad mokinėt miesto valdybą tai-eykliškos anglų kalbos...

Teisėjas Mato Jį Gyvą, Bet Sako: Gal Pati Geriau Žino, Ar Tu Nemiręs.

Newark, N. J. — Teismas pripažino mirusiu I. C. Crane'ą kuris 23 metai atgal apleido savo pačią ir buvo kažin kur pasisalinęs. Šiomis dienomis vienas iš jo pažįstamų perskaitė laikrašty teismo pranešimą, kad Crane'as jau yra skaitomas "legaliai mirusiu" ir kad todėl jo pačiai palieka \$25,000 nuosavybės, kuri iki tol jiem abiem priklausė.

Taigi tas "iš numirusių prisikėlęs" vyras pats nuėję pas teisėją ir pareikalavo, kad būtų atšauktas paskelbimas apie jo mirtį, nes "trenk mane, perkune, jei aš miręs!"

Teisėjas atsakė: "Taip, aš pažįstu, kad tu esi I. C. Crane'as, ir turėsiu panaikint nuosprendį, kad tu miręs, — jeigu tavo pati nepristatys daugiau prirodymų, kad tu miręs. (Reiškia, pati geriau žino...)"

NAUJAUSIOS ŽINIOS

Papjovė Brolij ir Nešėsi jo Kraują.

Long Island City, N. Y. — Suimtas Thomas Gevalas, kad papjovęs savo brolij Gevalas nešėsi puodelį brolio kraujo, nežinia, kokiem tikslam.

Darbiečių Valdžia Nešposauja su Streikieriais.

Londonas. — Kaip pranešama, tai Anglijos darbiečių valdžia žada griebtis karo laiko įstatymų prieš streikuojančius gatvekarį darbininkus ir vežėjus.

Vakar "Aidoblistas", Šiandie Fašistas.

Roma. — "Aidoblistas" (I. W. W. narys), Edmondo Rossini, kurs pasižymėjo savo anarchistine smarkumu per 1912 metų Lawrence'o, Mass., audėjų streiką, dabar Italijoj liko galva fašistinių "darbo" unių ir gavo vėčio titulą nuo fašistų valdžios.

Ir Klerikalai Studentai Prieš Karą.

Chicago. — Northwestern Universiteto kunigiškų "mokslių" skyriaus studentai nutarė niekuomet nedalyvauti karuose. Ta rezoliuciją pasirašė 150 dvasiškių studentų.

Laimi "Progresistas" Johnsonas Prieš Coolidge'į.

South Dakota. — Sulig paskutinių pranešimų, Johnsonas, progresyvis republikonas senatorius, per nominacijas į Jungtinių Valstijų prezidentus, iki šiol gavo 36,064 balsus, o prez. Coolidge 35,520.

Vokiečiai Pašiepia Coolidge'iaus Katino Jieškiojimą

Vokietijos spauda smagiai pašiepia Amerikos prezidentą Coolidge'į, kad jis buvo sumobilizavęs Washingtono detektyvus ir policiją jieškoti jo dingusio katino "Tiger'io." Be to, kaip žinoma, prezidentas per beveilinį telefoną atsisaukė 10 milijonų gyventojų surastį jam tą katina.

Poincare Organizuoja Naują Ministeriją.

Paryžius. — Poincare, kurs užvakar rezignavo iš vietos Francuzų ministerio pirmininko, jau organizuoja naują ministeriją, pagal pakvietimą Franc. prezidento Millerando. Vis labiau spėjama, kad Poincare vėl pasiliksias ministeriu pirmininku.

Lexington, Ky. — Nusišovė policijos viršininkas Frank Hall, kurs buvo įtartas vogime automobilių.

New Yorko valstijos sveikatos departamentas sako, kad šioj valstijoj yra 2,500 šundaktarių ir netikrų dentistų, pirkusių diplomus iš įvairių prigavikiškų "medicinos universitetų."

Rezignavęs Poincare Kviečiamas vėl Pasilikti Francuzų Ministeriu Pirmininku

Prezidentas Pilnai Užgria Jo Politiką Prieš Vokietiją.

Paryžius. — Rezignavęs Francuzų ministeris pirmininkas Poincare dar gali atsiumti savo rezignaciją ir vėl stoti valdžios priešakyn. Jį kviečia atgal Francuzijos prezidentas Millerand'as, ex-socialistas.

Tai jau antrą sykį rezignavo Poincare, negaudamas seimo pritarimo savo sumanymams.

Kaip pirmą sykį, taip ir dabar jis pareiškė, kad "galutinai rezignavęs".

Tačiau, kaip žinoma, jis atsiėmė pirmąją savo rezignaciją ir vėl pasiliko prie valdžios vairo.

Spejama, kad ir šį kartą jis gali tati padaryti. Kaip jau buvo vakar rašyta, seimas sumušė Poincare sumanymą apie sumazinimą pensijų ex-kareiviams ir ex-valdininkams. Prieš sumanymą balsavo 271 atstovas seimo žemojo rumo, o už jį — 264.

Prez. Millerandas, kviedamas Poincare atgal, pilnai užgria jo politiką del Vokietijos; taip pat leidžia suprasti, kad jeigu seimas pasisakytų prieš tokią politiką, tai atsistatdyntų ir pats Millerandas.

\$33,000,000 Išmekleriauta per 3 Dienas iš Valstybės Žibalo

Washingtonas. — Roxy Stinson liudija senatinei tyrinėjimo komisijai apie milijonus pelnus, kurių turėjo įvairūs mekleriai-spekuliantai iš to, kad pasidavėliai Amerikos ministeriai pervedė valstybės žibalo šaltinius Teapot Dome kapitalistui grobikui Sinclairui. Sako, penki draugai teisdarystės ministerio Daugherty'o, bemekleriaudami Sinclairio kompanijos pakilusiais šerais, tuomet per dvi ar tris dienas išspekulio-

Spekuliantas Davė Milioną Išrinkimui Hardingo į Prezidentus.

Washingtonas. — "Al" Jennings, buvęs traukinių plėšikas, o dabar "gerbiamas pilietis" liudija senatinei tyrinėjimo komisijai, kad mekleris Hamonas davė milijoną dolerių delei išrinkimo į prezidentus velionio Hardingo. Iš tos sumos teko \$25,000 ir Daugherty'ui, dabartiniam teisdarystės ministeriui, šmugelinkui valstybės žibalo šaltinių.

Hamonas Jenningsui sarkė, kai išrinksime Hardingo prezidentu, tai aš keleriopai atsiimsiu už tą milijoną.

Velionis senatorius Penrose gavo \$250,000 už pirmąją Hardingo kandidatus ir Jungt. Valstijų prezidentus, o buvęs pašto ministris Hays — \$25,000.

Graikiai Davė Visuotiną Amnistiją Kaliniam

Atėnai. — Graikijos steigiamasis seimas nubalsavo panaikinti karaliaus valdžią šalyje ir paskelbė respubliką.

Prieš pat tą seimo posėdį ministerija paskelbė visuotiną amnistiją kaliniam. — Amnistija reiškia paliuosavimą iš kalėjimų. Tačiau iš iki šiol gautų žinių sunku būtų pasakyti, ar amnistiją gavo ir politiniai kaliniai, ypač komunistai.

Darbininkai Visų Šalių, Vienykites! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Laimėsite Pasaulį!

Proga "Šeipus" Rodyti

Atlantic City, N. J. — Miesto valdyba skelbia, kad ateinančią vasarą vietinėse mąduynėse moterys galės dėvėti "vieno smoto" maudomasi "siutą" ir dargi be jokių pančekų. Tai bus proga gražuolėm geriau parodyti savo "šeipus" vyram.

Minskas. — Baisiai išsiplatino gyventojų apiplėšimai. Sakoma, kad plėšikai tuo pačiu žygiu yra ir kurstytojai maistų prieš Sovietų valdžią.

Stebėtinai Skotų Kvartetas "Vilnius" Koncerte

"Vilnius" koncerto rengėjai, be žemiau minimos programos, gavo dar stebėtiną skotų dainininkų kvartetą iš Newasko. Tai lyri nepaprastas geras dainininkas. Tuo kvartetas dainavo Newarko koncerte, surengtame "Lakvei", ir publika buvo tiesiog sušavęta, tirpte tirpo iš linksmumo ir pasitenkinimo. Taigi brooklyniečiai ir newyorkiečiai turėtų nepraleisti šios išimtinės progos — išgirsti tuos lakstingus skotus dainininkus.

Rengia A.D.P.L.S. Antras Distrikto, A.L.D.L.D. Antras Apkritis ir L.M.P.S. Pirmas Rajonas, nedėlioje, 30 d. kovo, 1924, Labor Lyceum svetainėje, 949 Wiltoughby Avenue, Brooklyn, N. Y. Pradžia 8:30 val. po pietų.

Programos išpildyme dalyvauja geriausios Brooklyno dailės spėkės K. Janušienė, J. K. Krėčiūnas, P. Stankunas, Aido Choras ir kt. Bus programoj ir profesionaliai muzikantai.

Šie dainininkai pasidėjo dainuoti tik lietuviškas dainas, kurių pradedama didžiama ir kurioje pirmena Lietuvoje jaunystės dienas. Įžanga \$1.00, 75c. ir 50c.

Po programos — šokiai. Muzika V. Retikėvičiaus.

Kviečia visos tryn Organizacijos.

Atėnai. — Graikijos steigiamasis seimas nubalsavo panaikinti karaliaus valdžią šalyje ir paskelbė respubliką.

Prieš pat tą seimo posėdį ministerija paskelbė visuotiną amnistiją kaliniam. — Amnistija reiškia paliuosavimą iš kalėjimų. Tačiau iš iki šiol gautų žinių sunku būtų pasakyti, ar amnistiją gavo ir politiniai kaliniai, ypač komunistai.

Hamonas Jenningsui sarkė, kai išrinksime Hardingo prezidentu, tai aš keleriopai atsiimsiu už tą milijoną.

Velionis senatorius Penrose gavo \$250,000 už pirmąją Hardingo kandidatus ir Jungt. Valstijų prezidentus, o buvęs pašto ministris Hays — \$25,000.

Graikiai Davė Visuotiną Amnistiją Kaliniam

Atėnai. — Graikijos steigiamasis seimas nubalsavo panaikinti karaliaus valdžią šalyje ir paskelbė respubliką.

Prieš pat tą seimo posėdį ministerija paskelbė visuotiną amnistiją kaliniam. — Amnistija reiškia paliuosavimą iš kalėjimų. Tačiau iš iki šiol gautų žinių sunku būtų pasakyti, ar amnistiją gavo ir politiniai kaliniai, ypač komunistai.

Spekuliantas Davė Milioną Išrinkimui Hardingo į Prezidentus.

Washingtonas. — "Al" Jennings, buvęs traukinių plėšikas, o dabar "gerbiamas pilietis" liudija senatinei tyrinėjimo komisijai, kad mekleris Hamonas davė milijoną dolerių delei išrinkimo į prezidentus velionio Hardingo. Iš tos sumos teko \$25,000 ir Daugherty'ui, dabartiniam teisdarystės ministeriui, šmugelinkui valstybės žibalo šaltinių.

Spekuliantas Davė Milioną Išrinkimui Hardingo į Prezidentus.

Washingtonas. — "Al" Jennings, buvęs traukinių plėšikas, o dabar "gerbiamas pilietis" liudija senatinei tyrinėjimo komisijai, kad mekleris Hamonas davė milijoną dolerių delei išrinkimo į prezidentus velionio Hardingo. Iš tos sumos teko \$25,000 ir Daugherty'ui, dabartiniam teisdarystės ministeriui, šmugelinkui valstybės žibalo šaltinių.

Hamonas Jenningsui sarkė, kai išrinksime Hardingo prezidentu, tai aš keleriopai atsiimsiu už tą milijoną.

Velionis senatorius Penrose gavo \$250,000 už pirmąją Hardingo kandidatus ir Jungt. Valstijų prezidentus, o buvęs pašto ministris Hays — \$25,000.

Graikiai Davė Visuotiną Amnistiją Kaliniam

Atėnai. — Graikijos steigiamasis seimas nubalsavo panaikinti karaliaus valdžią šalyje ir paskelbė respubliką.

Prieš pat tą seimo posėdį ministerija paskelbė visuotiną amnistiją kaliniam. — Amnistija reiškia paliuosavimą iš kalėjimų. Tačiau iš iki šiol gautų žinių sunku būtų pasakyti, ar amnistiją gavo ir politiniai kaliniai, ypač komunistai.

Spekuliantas Davė Milioną Išrinkimui Hardingo į Prezidentus.

Washingtonas. — "Al" Jennings, buvęs traukinių plėšikas, o dabar "gerbiamas pilietis" liudija senatinei tyrinėjimo komisijai, kad mekleris Hamonas davė milijoną dolerių delei išrinkimo į prezidentus velionio Hardingo. Iš tos sumos teko \$25,000 ir Daugherty'ui, dabartiniam teisdarystės ministeriui, šmugelinkui valstybės žibalo šaltinių.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVE

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina šviesenytose-Valstijose ir Kanadoj—metams \$6.00; pusei metų \$3.00; trims mėnesiams—\$1.50. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei — \$4.00; Brooklyne per paštą siunčiant metams \$8.00; pusei metų—\$4.00.

IVAIRIAIS KLAUSIMAIS

Prisirengkime Prie Gegužinės šventės. Beveik vienas mėnuo teliko iki Pirmosios Gegužės— tarptautinės proletariato šventės. Kaip visuomet, taip ir šiems susipratę pasaulio darbininkai iškilmingai apvaikšė savo šventę. Bet kad tasai apvaikšėjimas būtų pasekmingas, apimantis kuoplačiausias darbo minias, tai reikia išanksto gerai prisirengti. Turime subrušti, nes laikas nebe daug beturime.

I Gegužinės apvaikšėjimą stengkimės sutraukti visas lietuvių darbininkų organizacijas. Padarykime jį tarptautiniu apvaikšėjimu, susisiekdami su darbininkais kitų tautų. Delei geresnio supažindinimo lietuvių darbininkų su reikšme Gegužinės šventės ir jų reikalais, galima rengti prakalbas ir vien tik lietuviams. Bet veikime bendrai su tarptautiniais Gegužinės apvaikšėjimo komitetais.

Praeityje mes nelabai temokėdavome surengti Gegužinei programą. Pastatydavome vieną kalbėtoją ir tegul jis porą valandą prakaituoja. Tokia "sausą" programa nepatraukia minios. Tuo budu susirinkimai tankiai buna neskatlingi. Atminkime mūsų dailės spēkas. Sutraukime į programą visus darbininkų chorus, dainininkus, smuikininkus, vaikų draugijėles ir tt. Visi tegu pasidalina darbu, tai bus sveikiau ir programos išpildytojams ir publikai.

Amerikos Darbininkų Partijos Centralis Komitetas savo atsišaukime sako: "Mes atsikreipiame į visas industrinių darbininkų ir fermerių organizacijas dalyvauti bendro fronto demonstracijose Pirmoje Dienoje Gegužės prieš kapitalistų Teapot Dome, už Farmerių Darbo Partiją ir už Darbininkų-Farmerių valdžią."

Bailiai. Visokio plauko buržuaziniai pakalikai jokio argumento prieš komunistus neturi, tai nuolatos prikaikšioja jiems skaldymą darbininkų spēku. Tuomi jie nori atgrasyti savo pasekėjus nuo komunistų. Kai kur jiems ir pasiseka. Nes suvedžioti žmonės tiki savo vadams ir nesistengia patikrinti jų užmetimus komunistams. Tie gi, kurie susiduria su komunistais kokiam nors darbininkų darbe, randa juose savo geriausius draugus ir ištikimiausius proletariato reikalų gynėjus. Komunistai yra darbininkų vienybės didžiausi šalininkai, o ne skaldytojai, kaip kad bando juos perstatyti jų priešai.

Giliau pasiknisę, mes atrandame komunistų šmeižikus dar ir didžiausiais bailiais, pasenusiais lepsišais. Nes jie bijo su savo idejomis išeiti prieš komunistus minčių aktyse. Jie slapstosi po visokiais išsukinėjimais ir vis zurza: "Su komunistais negalima rimto darbo dirbti, jie mūsų vienybę ardo!" Susitikę tokius zuržetojus ir komunistų šmeižikus, pasižiūrėkite, kaip apgailėtina jų kinkos dreba.

Pasižiūrėkite į Veidrodį. Vėl socialistiniai asilai paleido kakarinę prieš Rusiją. Aptilsta, aptilsta, žiūrėk ir vėl traukia savo senąjį, amžinai sudėvėtą giesmę. Štai Socialistų Internacionalo Pild. Komitetas paskelbė savo "manifestą", kuriame atsišaukiama į visus savo pasekėjus ir visas buržuazines valdžias, kurios pripažino Rusiją, su padidinta energija reikalauti iš Sovietų valdžios paliosavimo iš kalėjimo "socialistų" ir atidavimo "nepriklausomybės" Gruzijai.

Lietuvos socialdemokratai priglaudžia po savo skvernu visus renegatus ir parsidavėlius buožų valdžiai, kuriuos pastaroji paliosuoja iš kalėjimo. Tarptautiniai gi socialdemokratai skelbia savo žmonėmis visus Rusijos kontr-revoliucionierius, kurie tiek daug nekalto kraujo Rusijos liaudies yra išlieję ir visus šmugelinkus, kuriuos Sovietų valdžia sučiupo ir istrėmė į šaltuosius kampus, ir reikalauja jiems visiems laisvės. Ištikrųjų tie Rusijos išmatos ir yra socialdemokratų geriausias draugas, nes visa socialdemokratija jau nuo 1914 metų virto didžiausia ramsčių buržuazijos viespatavimu.

Jie nesiliauna zauniję apie Gruziją. Tuo tarpu laisva ir linksma Gruzija sėdi prie vieno stalo su visomis kitomis sovietinių respublikų šeimos narėmis. Jinai juokiasi iš tų ludno paveikslo "karžygių", kurių ir akys užkrekęjusios darbininkų krauju, o vis dar kalba apie laisvę pavergtųjų žmonių. Išivaizdinkime sau, Anglijos socialistai irgi kalba apie laisvę mažųjų tautų, o tuo tarpu jie stovi Anglijos imperializmo prysakyje, kuris turi pavergti po savo žvėriška letena Indiją ir Aigiptą.

APŽVALGA

VIENYBĖ TAUTININKŲ SU SOCIALISTAIS.

Ikį šiolei apie vienybę tautininkų su socialistais daugiausia kalbėjo Bostoniške "Sandara". Dabar gi prabilo ir "Tėvynė". Pastarosios redaktorius savo sieksniam editoriale kelia o balsį "pažangiųjų Amerikos lietuvių" suvienyto fronto parėmimui įvairių Lietuvos reikalų. I tą frontą, esą, negalėtų įeiti klerikalai, neig komunistai. "Bet tautiniai liberalinio ir socialistinio nusistatymo pažangieji Amerikos lietuviai galėtų šita svarbų darbą bendrai dirbti."

Mums rodosi "Tėvynė" apsilenkia su teisybe, sakydama, kad klerikalai nepriktų šiton vienybėn. "Kodel?" mes klausime. Iki šiolei tautininkai ir socialistai labai gražiai susikalbėdavo su klerikalais. Juk Vilniaus ir Klaipėdos klausimu organizavote bendrus komitetus, bendrai rengėte masinius susirinkimus ir suvienytai liežuviais kaulijote iš Amerikos lietuvių pinigų. Atsakykite: Kur dėjote tuos visuoemenės pinigus? Gal susipykote besidalindami, kad dabar kalbate apie persikyrimą su klerikalais?

Sugrįžtame prie "Tėvynės" siulomojo "suvienyto fronto." Mes pilnai sutinkame, kad socialistai su tautininkais galėtų ir turėtų susivienyti "Lietuvos reikalais". Nes abiejų tikslai vienodi: Lietuvos gelbėjimo vardan prisirinkti pilnus kišenių dolerių. Kaip vieni, taip kiti atsizymėję šmugeliai — tautininkai Brooklyne ir Bostone, socialistai Brooklyne ir Chicagoj. Taigi suvienytas frontas turėtų dviejų šrugelio kempijų yra ne tik tai galimas, bet ir būtina reikalingas. Atskirai kaulyt iš lietuvių pinigų nebesiseka, tai reikia susivienyti.

Apart prisišmugeliavimo pinigų, kitokio tikslo tasai tautininkų ir socialistų frontas ir neturėtų, nes "Tėvynė" sako: "butų galima tikėtis keliasdešimt tūkstančių dolerių aukų surinkti kas metai..." Ot kas užrupo vyrams: keliasdešimt tūkstančių dolerių kas metai! Dabar, girdi, visuomenė nebesapitiki aukų rinkėjams, o tada bent kelius metus socialistai su tautininkais galėtų milžiti tą visuomenę, kaip kokią neužtrukstanciją karvutę.

Mes sakome: Perdaug gerai jus visuomenė pažįsta, kad duotųsi milžiti, nepaisant, jeigu jūs ir kitokia skrybėle užsidėtumėt.

MES NEATSISAKOM SAVO TEISIŲ.

Socialistų gazetioj iš Kenosha, Wis., korespondencioj, tarp kitko, sakoma: "Susivienijimo komitetas (ateivių gynimui) patarė komunistams, kad būtų tik vienas tautiškas kalbėtojas. Bet kur jie pristos..." Mes visuomet pasiryžę veikti su visomis lietuvių organizacijomis bendrai ateivių teisių gynimo klausimu. Bet mes niekada neelsime, kad tasai didelis darbas būtų paverstas buržuazine bala bei įrankiu blogos valios politikierių. Mes visuomet sutinkame duoti kiekvienai sriovei progą pasistatyti savo kalbėtoją, bet tos pačios teisės mes ir sau reikalaujame. Mes nepasitikime "vienu tautišku kalbėtoju", nes mes gerai žinome, ką toksai kalbėtojas atstovauja. Jis vieną žodį tars už ateivių teises, bet dešimtį už tų teisių neigimą.

Už pavyzdį galima paimti kad ir Brooklyno masinį susirinkimą ir "tautišką kalbėtoją", p. Vitaitį. Jis ištlumočiojo, kad visi užsipuo-

Darbininkų Partijos Pastogė

Kysiai del žibalo šaltinių išnuomavimo privatiniams kapitalistams: kasdien vis nauji atidengimai įvairių skandalų-skandalėlių; suktybės karo veteranų iždinėje teikia mums, darbiečiams, nepaprastai didelės progos numaskavimui kapitalistų valdžios, kuri ligi šiol rokavosi "žmonių valdžia".

Dostojevskių veikale "Broliai Karamazovai" vienas brolis Karamazovas syki klausia Rusijos caristinio valdininko, ar jam taikėsi bent syki apsvogti ir del to perkęsti sąžinės graužimas. Užklaustasis bandė griežtai užginčyti. Tuomet Karamazovas sako: "Tu vogte, vagi, aš gerai žinau, kad vagi, nes vis valdininkai vagia, bet aš klausiu, ar tau pasitaikė kada ištraukti tiesiai iš asmens kišenius pinigų..."

Vadinasi, caristinės Rusijos žmonės žinojo, kad visi valdininkai yra vagys. Todėl prieš juos ir lengva buvo kovoti. Amerikoje gi valdžia buvo laikoma kažin kokuu tai gero pavyzdžio simboliu. Didžiama šio krašto žmonių nei sapnuoti nesapnavo, kad Washingtono ministeriai tokį didelį šmugelį varytų savo kišenius naudai. Tik su Teapot Dome skandalo iškilimu pasirodė, kad mūs sostinė yra tikru Augejaus tvartu.

Situo pasiremiant, draugai, mes ir privalom aiškinti masėms supuvimą ir išgerimą kapitalistinės sistemos. Sykiu turim traukti darbininkus į revoliucinę organizaciją, Darbininkų Partiją, kuri viena turi programą, su kuria bus galima apvalyti Baltasis Namas.

Tūkstančiai kopijų ekstrai "Daily Workerio", kuriame buvo aprašyta Teapot Dome skandalų istorija išspaudota. Darbininkai perka jį. Jie domisi ir sykiu stebisi suktybėmis, kurias jų išbalsuoti valdininkai daro.

Lietuvos valdininkų suktybes, palyginus su valstybe, nei kiek nėra mažesnės. Purickio šmugeliai ir pastarieji užrubežių reikalų ministerioj pinigų prazuvimai, vis tai faktai, šviečiant darbininkams tikrą buo-

žinį valstybės krikimo procesą!

Chicago draugai pradėjo rimtai svarstyti apie įsteigimą "Vilnieš" spaustuvei namo. Šis klausimas jau nuo senai diskutuojamas. Bet su kiekvienu diena aiškiau darosi, kad namas būtina reikalingas, nes spaustuvei išnuomoti namą gauti sunku.

Aisku, jei tik jie pradės, tai ir atliks.

Simtai draugų reikalauja leisti "V." dienraščiui. Bet dabartinėje spaustuveje to padaryti negalima. Pirmiau reikia gauti tinkamesnę lakta!

Lietuvos šaulių organas "Trimitas", kalbėdamas apie Amerikos lietuvių laikraščius, sako, "Laisvė" yra bolševikų leidžiamas dienraštis, ir... finansuojamas Maskvos pinigais". Sitokiu balsu lojo per kiek laiko Amerikos "socialistai". Dabar juos "vturavoja" Lietuvos šauliai. Nemaniau, kad laikraštis, kuriame bendradarbiauja tokis Vincas Krėvė ir kt. žvaigždės Lietuvos buržuazijos rastiijoje, galėtų taip begėdiškai meluoti! Meluoja ne prasčiau už "Naujienas".

limai ant ateivių pareina iš protestonų pusės, nes, girdi, ateiviai didžiumoje susideda iš katalikų. Vadinasi, vietoj pabriežt klasinius buržuazijos tikslus, Vitaitis kelia darbininkuose religinę neapykantą.

Antras jo kalbos punktas: Žmonės, prisidėkite prie kelių politikierių komiteto, kuris rink pinigus ir keliais maršuos į Washingtoną pas senatorius, o jūs sėdėkite ramiai ir nekelkite didelio triukšmo, nes užpykinsite valdininkus!

Matote, kokius kelius "tautiškas kalbėtojas" siulo ateiviams apgynimui savo švenčiausių teisių. Ir ar mes galime sutikti su tokjomis pragaistingomis kalbėtojo mintimis?

Dar syki pabriežiame: mes sutinkame leisti visoms kitoms sriovėms statyti savo kalbėtojus, bet tos pačios teisės mes ir sau reikalaujame. Ir kenosičiai gerai pasielgė, kada atsisakė pasitenkinti "vienu tautišku kalbėtoju."

NEUŽTENKA VIENOS A. L. D. L. D.

Klausimas: Ar gali save vadinti komunistu draugas, kuris tepriklauso vien tiktai Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijai? Aš sakyčiau, kad ne.

Aš pripažįstu, kad ALD.LD. yra tikras darbininkų apšvietos šaltinis. Jai privalo priklausyti kiekvienas darbininkas, kuris trokšta apsišviesti. Literatūros Draugija išleidžia gerą darbininkų knygų, kurias nariai gauna už metines duokles. Jinai varo ir šiaip apšvietos darbą, rengdama prakalbas ir šiaip susirinkimus. Kitais žodžiais, apšvietos srityje ALD.LD. yra nepavarduojamas faktorius.

Bet visa tai neužtenka. Apart apšvietos ir apšvietos organizacijos, darbininkų klasei da reikia kovos organizacijos. O tokia kovos organizacija yra komunistinė proletariato partija — A-

merikoje, Amerikos Darbininkų Partija. Darbininkų klasei pasiliosavimui reikia ginklų ir kareivių. Ginklais yra mūsų laikraščiai, o kareiviais komunistai, kurie priklauso Darbininkų Partijai.

Draugės ir draugai! Mūsų laikraščiai, tai mūsų didžiosios kanuolės kovoje su darbdaviais. Viena didžioji kanuolė yra "Daily Wor-

ker", kita — "Laisvė", trečia — "Vilnis", ir ketvirta — "Darbininkų Balsas". Šitie laikraščiai turi aplankyti kiekvieną darbininką stubą. Tai darbininkų laikraščiai.

Taigi, jeigu nori vadintis save komunistu, tai turi priklausyti Amerikos Darbininkų Partijai ir uoliai platinti virš pamintus laikraščius.

Geo. Kuratita

Kas Yra Komunistų Partija?

"Komunistų Partija yra darbininkų klases dalis, būtent, jos pažangiausia, klasiniai sąmoningiausia ir todėl revoliucingiausiaji dalis. Komunistų Partija susidaro iš geriausių, sąmoningiausių, labiausia pasiaukojančių ir labiausia matančių darbininkų. Komunistų Partija neturi jokių kitų reikalų, tik darbininkų klases reikalus. Ji stirsi nuo bendrosios darbininkų minios tuomi, kad jina apžvelgia bendru žvilgsniu visą istorinę darbininkų klases liūlionę ir kiekviename tos kelionės kryptelėjime jina stagiassi ginti reikalus ne atskirų grupių ar profesijų, bet visos darbininkų klases apskritai. Komunistų Partija tai yra tas organizuotas politinis buomas (daba), kurio pagalba pažangesnioji darbininkų klases dalis veda visą proletarinę ir pusiau-proletarinę minią tikruoju keliu." — Kom. Internacionalo Antrojo Kongreso Teziai.

Tankiai nesusipratę darbininkai mums sako: "Mes nematomė skirtumo tarp 'Laisvės' ir 'Vienybės', laikraščiai ir tiek." O kitas dar storiau priduria: "Kaip vieni biznieriiai, taip ir antri."

Tiesa, abudu laikraščiai yra laikraščiai. Tame skirtumo nėra. Bet kas juos valdo ir kokiais raštais jie šeria savo skaitytojus? "Laisvė" leidžia ir tvarko darbininkai. O kiekvienas jos numeris pašvestas vien apkalbėjimui darbininkų skriaudų, vargų ir persekiojimų. "Laisvė" nurodo darbininkams kelią, kuriuom eidami jie galėtų pergalėti savo išnaudotojus ir panaikinti tas visas skriaudas. "Vienybė" gi to ir su žiburiu nerasi. Joje mes randame vien tik gynybą skebų ir dergimą unijistų, kad buk pastarieji neduoda ramiems piliečiams skebauti.

Kodel taip vienybiečiai elgiiasi? Atsakymą visai nesunku surasti. Todėl, kad "Vienybė" valdo biznieriiai. Jinai kitaip daryt ir negalėtų, kaip tik ginti jų reikalus, o darbininkus plusti, niekinti ir visai pajaukti.

Suprantama, koks nors tamsunėlis gal sakys: "Et, tie bolševikai tiktai kitas srioves temoka niekinti ir kas ne su jais, tas biznieriis, išnaudotojas ir buržujus." Bet, broli, nusiramink ir pasiklausyk, ką tame sakko gyvi faktai.

"Vienybės" No. 32 šių metų vietinėse žiniose telpa sąstataš naujų "board direktorių." Ir štai iš kokių žmonių tasai štabas susideda: A. Mikalauskas — stambus bučerys ir aklas tautininkas; V. Kriaučiunas — buvęs stambus kriaučių kontraktorius ir naišiskas rėksnys ant darbininkų, prisikrovė turto, pametė kriaučių biznį ir pasakė: Kol kriaučiai keliais neateis prašyti, aš nebusiu biznieriis ir už dyką nemokėsiu darbininkams algų; K. Strumskis — šiaip nieko būtų žmogus, bet perdaug "stikina" už kapitalistus ir už kapitalistinę tvarką; J. Ginkus — stambus saldinių biznieriis; W. Šabunas — namų pardavinėtojas ir širvydo aklas bernas; J. Bizietis — stambus kriau-

čių kontraktorius ir naujas tautininkas, kaip jo netaip jau blogas žmogus, bent daug geresnis už Kriaučiuną, bet vis tiek jama arčiau prie širdies savo reikalai darbdavių, o ne darbininkų; M. Miltauskas — gyvojo rožančiaus buvėlė; A. Šrupskis — nuo pat vaikų karčemininkas, kaip prieš asmenį nieko negalima sakyti, kai kada dar ir tiki darbininkų judėjimo nesigaili dolerio išmesti, bet vis tiek nėra darbininkas; P. Vaitėkus — turbut tik vienas nebiznieriis viso štabo.

Tai matote, iš kokių žmonių susideda "V." "board direktoriai". Tat ar galima laukti, kad "V." pasistytų? Ne! Širvydas būna tikras ponas ir valdytojas šiais metais, kaip kad buvo pernai. "Board direktoriai" jam nieko nesakys. Gi redaktorius p. Širvydas su savo Katriute kas nedienį bažnytėlėn traukia. "board direktoriai" irgi bažnyčios neapleidžia, del biznio.

Dabar palyginkim "Laisvės" įstaigą ir tuojaus pamatysime didelį skirtumą. Jos "board direktoriai" susideda iš imtinai iš darbininkų. Štai jie: Pirmininkas, d. Weiss — cukernės darbininkas; sekr., d. Nalivaika — stiklo darbininkas; Buivydas — kriaučius; K. Jankaitis — kriaučius; Hermanas — kriaučius; Jeskevičiūtė — knygvėdis; Undzius — linotaiptas; Šimoluniūtė — knygvėdis; K. Petrikienė — daktarė moteris, bet per daugelį metų pasižymėjus darbininkų judėjime.

Redaktoriai: drg. Prusaitis — per daugelį metų atsidavęs darbininkų judėjimui; A. Bimba — taip pat; V. Paukštys ir V. Tauras — irgi nemažiau atsidavę darbininkų veikimui.

Ot mes ir turime milžinišką skirtumą tarpe tų dvių laikračių ir įstaigų. Vieną valdo darbininkai, o kita kromėlininkai, bučeriai ir faktoriai su reaktiniu redaktorium prysakyje. J. Mikodukas. Godžiam žmogul visuomenę ko nors trūksta. Airių patarė.

J. Četinov.

Komunoje

(Bruožai.)

Vertė Kapsų Zigmās.

(Taša.)

Zemskis nesulaukdamas atsakymo vėl prabilo:

—O aš šit ką sumaniau...—tai taręs apvedė visus dalyvaujančius pergales žvilgsniu.

—Kuomet statomas aikštėn visas mūsų padėjimas, kuomet kalba eina apie tai, kaip mums susigrąžiti žemę, prie kurios mes pripratome ir be kurios negalim apsieiti nei mes, nei mūsų vaikai,—tuomet nėra ko mums tvirtai kėlinius kovos plapūš ir lėšų skūpėtis, nes tokiuose momentuose griežiamasi įvairių priemonių, kokios tik pakliūva po ranka... Reikia veikti! Padėjimas suvis rimtas; be to, dar net ir grašinant...

Po to staiga atsisuko į Elochovą ir paklausė:

—Sakyk, ar jūsų komunoje yra vokiečių?...

Viršaitis patrynė kaktą.

—Apie aštuonis žmones rasis. Zemskis patrynė rankas.

—Puiku. Mums reikia ne aštuonių, bet tik dviejų arba kad ir vieno... Dalykas štai kame, kalbėjo jis mosykuodamas ranka, ant kurios žėrėjo žiedai su brangakmeniais. Mums reikia būtinai papirkti vieną vokiečių, kad jisai sutiktų...—tik aš turiu perspėti jus, ponai... Darbas, kurį mes pradėdam, labai rimtas... ir jeigu kuris iš jūsų,—tarė jis suslėgtu balsu,—jeigu kuris sumanys pranešti, to laukia...

Tai tardamas ištraukė iš kišenius revolverį. Šaltas, pašlas plienas, sužibęs lempos šviesoje, išsaulė pas užmirštus ir tylius, į sutonus įsivilkusius žmones, nerovingą ir diegiantį šurpą. Tėvas Motiejus pakio visų ūgių ir atsistojęs prieš zemskį rūšiai tarė:

—Aš—krikščioniškas dvasiškis... Mano name šis daiktas negali būt reikalingu... Pasidėk!

Zemskis nežymiai nusisypsojo ir palėpęs revolverį kišenin, tęsė toliau:

—Mums reikalingas vokiečius... Vokiečys, kuris sutiktų... uždegti komunos derlių... arba jaujas, kada jie ims džioviti rugius... Suprantat?

Viršaitis atsikosėjo ir išpūtęs akis žūrėjo į zemskį.

—Na, ir galva!...

Zemskis tęsė:

—Tam vokiečiui mes galime pažadėti visą, kas tik yra pasulyj: pinigus, gražinimą tėvynėn, gerą vietą ir tt. Bet kada bus reikalas, tai išvengimui to, kad jis mus kartais neišduotų, mes su juo pasielgsim taip, kaip norėsim... Suprantama?

Visi tylėjo. Tik Elochovas, stebėdamasis zemskio "sumanumu", niurnėjo:

—Taj galva!... Aha... taj galva!...

Pristovas tylėjo. Jis jau svarstė, kaip čia praktiškai išpildžius tą planą, kurį patiekė zemskis. Jam tik vienas dalykas nedavė ramumo būtent—ar rasis toks vokiečys, kurs sutiktų atlikti tą pavojingą darbą ir todėl jis stengėsi sugalvoti, ką bus galima padaryti, jeigu teks apsieiti be vokiečio.

O zemskis tęsė toliau:

—Jeigu mums tas planas pasisektų tuomet mūs laimėta. Tuomet net patys patikimiausi komunarai bus įsitikinę, kad turpe komunos vadų ir vokiečių dalykai nebus svarūs... ir išsiskirstys... O juk mums tik vieno ir tereikia: suprovokuoti komuną taip, kad joje neliktų santaikos... Gi kuomet nebus santaikos, darbu—kaput... ir tuomet tai mūsų muzikai, prisproge lig soties revoliucinio gerio, vėl panorės šeimyninko...

Viršaitis pašoko iš vietos ir bildėdamas batų pasagomis plakė abiem rankom sau per šlaunis ir dusliai juokėsi.

—Šeimyninko...—kartojė jis žodi, kuris jam nepaprastai patiko.—Panorės šei—my-

nin—ko... Cha-cha-cha... Ot tai galva!... Sei—my—nin—ko...

Pristovas ką tai užsirašinėjo.

VIII

Visu kalbos laiku, turtuoliai neprabilo veik nei vieno žodžio. Su godžiu blizgėjimu plėšriose akyse jie paniūrusiai sėdėjo sulindę į kampus ir gaudė kiekvieną zemskio žodi.

Čia susirinko veik visas buožinis apskritys.

Pripratę šūkauti ant savo darbininkų, kartais ir kumštį darban paleisti, kaimo buožės, matyt, dar po senovei ponų baikštės. Jie mokojo vien tik klausyt, pritarit ir tylėt... Kiekvieną zemskio mintį, kurią jiems pasisekdavo suprasti, jie savo silpnam prote taikė prie gyvenimo ir nesuklbiai vaizdavos, kas iš jos gali išeiti. Užvis labiausiai jiems patiko zemskio sumanymas—deinti komunas. Gudrybė su vokiečių jiems buvo, jau ne taip svarbi. Argi ne visviena, kas padegs,—bile tik pražūtų geitybės nekėnčiamos komunos, kuri atėmė iš jų visą pelną, visus pigius, veik neapokamus, darbininkus iš bežemių tarpo; kuri atėmė jų namus, išvijo iš "amžinų" vietų, atėmė žemę, kurią dar jų didukai buvo pripratę skaityt savo amžina, neatimama nuosavybe...

Kada jau atėjo laikas skirstytis, visi šie buožės apspito zemskį ir prabilo visi kartu, stengdamies pasakyti kiek galint daugiau ir kiek galint puikiau, kad jie už zemskį—visa širdžia... Ir visi, tarytum susitarę, ėmė siūlyti jam pinigus, traukdami iš kišenių plačias ir apvalias judesiais savo pinigines ir krepšius...

—Neatsisakykit, jūsų aukštenybe... Mes pats suprantam, išlaidos ten ir taip toliau... Jeigu ko reiks, ruoškit už mūsų lėšas... Mes neišduosim...

Zemskis, prašvilpęs tėvo turtus ir dar nespėjęs prašvilpti tekusį jam, kaip įpėdiniui, dvarą, nes jį iš jo atėmė komuna,—priprastu gestu ėmė taukuotus ir sulandytus banknotus, kišo juos į kišenių ir sakė duodantiems vieną kitą drąsinantį žodi.

Žmonės sutanose susispietė kiek skyrum. Jie neturėjo ką duoti zemskui. Tai buvo pusiau ubagiška dvasiškija iš tamsių kemptų, su buožių sumaišyta sąmone ir pilna baimės prieš dvasiškąją vyresnybę. Tamsi, nesusipratus, nuvarginta chronišku badavimu, užguita ir izoliuota, su pagadinta nuo nuolatinės ubagiškios buities dvasia,—ji nors ir jautė, kad gyveniman jėgo kas tai naujo ir šviesaus, paliuosuojančio iš vergiškumo ir teikiančio laisvę, bet kiekvieną kartą, kuomet tik ji stengėsi prieiti prie to naujo kiek tik galint arčiau, jai kelią pastodavo buožės, turčiai ir dvasiškajai vyresnybė, kuri reikalavo būtino pildymo senų įsakymų; liepdavo sakt žmonėms pamokslus, raginant juos priešintis naujai laisvai ir liuosuojančiai tvarkai, delto, kad ji, girdi, paeinanti iš antichristo...

Ir šit dabar, susirinkę ir išklausę zemskio, pristovo ir viršaičio kalbų, jie širdies gilumoje liūdina spėjo, kad juos nori pastūmti į tamsų ir biauų darbą, bet—užguiti ir beverčiai—jie nerado savyje jėgų pasipriešinti...

Plni sunkaus ilgėsio ėjo jie švintant iš tėvo Motiejaus namų. Kaip ir pirm to buvo, tamsu dvasioje ir širdyje jautėsi nuolatots čūplantis skausmas...

Lydėdamas juos tėvas Motiejus sunkiai dėjo kiekvienam iš jų savo plaukuotą ranką ant peties ir neramiai sakė:

—Geras piemuo savo širdį atiduoda už visus... Atsiminkite, tėvai, Evangeliją... Tikras piemuo savo bandą ant sudraskymo piktieim vilkam neatiduoda... nedaro prieš ją, kaip tat, suokalbių naktėje...

Ir liėdamas jų veidus savo karštu kvėpavimu, greitai kuždėdamas, pridūrdavo:

—Apsvarstyt reikia, tėvai... Matėt, kas eina prieš mūsų dvasiškus vaikus?... Laikas pabusti iš miego, laikas patiem už save mastyti... Sažinė, tėvai, sažinė!... kuždėjo jis jiem į pat veidus. Ten, kur auksas ir tingis, nėra dievo ir teisybės...

Ten, kur palenkia išdavimui ir sužavai dovonomis, veikia šėtono ranka...

Tyli dvasiški. Pas nekuriuos sužibo asaros akyse.

(Toliau bus)

Dr. P. Buknio Prakalbų Maršrutas

Daugelis draugų iš centralinių Amerikos valstijų lietuvių kolonijų kreipiasi su reikalavimu, kad pas juos siųstum kalbėtojus. Jie, kai ir kitų miestų lietuviai darbininkai, nori turėti prakalbas. Tik bėda, kad ne visuose miestuose randasi organizacijos, kurios galėtų tai atlikt. Kad pagelbėtū tūl kolonijų draugams vesti apšvietos darbą, Amerikos Darbininkų Partijos Lietuvos Sekcijos C.B. nutarė siųsti drg. P. Buknį su prakalbomis sekantiuose miestuose:

Omaha, Nebraska ir Sioux City, Iowa, tarpe 3 ir 9 d. balandžio. Drg. kalbėtojas tuose miestuose bus 6 dienas. Apie prakalbas bus specialiai pranešta vėliau. Des Moines ir Cedar Rapids, Iowa, bus tris dienas, nuo 8 d. balandžio iki 11 d. balandžio. Moline, Ill., bus 12 ir 13 d. balandžio.

DeKalb, Ill. bus 14 ir 15 d. balandžio. Visų šių kolonijų draugai prašomi tūmyti ir kuo galima kalbėtojui pagelbėti.

Ypatinai Omaha ir Sioux City, Iowa, darbininkams pravartu šiuo sykiu pasidarbuoti, nes ten prakalbų retai pasitaiko. Gi jos ten labai reikalingos.

Viršminėtų kolonijų draugai darbininkai reikale rengimo šių prakalbų galite kreiptis į R. Mizarą, 1009 N. State St., Room 214, Chicago, Ill.

BINGHAMTON, N. Y.

Pusėtinās Smūgis Karčiarninkams.

Nuo 1 d. kovo šio miesto valdyba nutarė, kad kiekvienas taip vadinamų "minkštųjų gėrimų" (soft drinks) pardavinėtojas turi turėti tam tikrą miesto vaidžios leidimą, kuris metams kainuoja 6 doleriai. Be to, kiekviena tokių gėrimų pardavinėjimo vieta neturi būti apdangstytais langais. Tokie įstatymai skaudžiai atsiliepė karčiarninkams, kurie pirmiau užsidangstę langus drasiai pardavinėdavo ne tik "minkštuosius gėrimus", bet ir "kietąjį" "mumsainą". Dabar prie atidengtų langų kostumieriai nebedrįsta stovėti prie "baro" ir karčiarnos labai patuštėjo. Skaudus amūgis karčiarninkams.

Apart to, tokiems karčiarninkams, kurie praėity yra buvę po kelis sykius areštuoti už "mumsaino" pardavinėjimą, leidimas pardavinėjimui "minkštųjų gėrimų" visai neduodamas.

Ar tokis žingsnis vykdinimui "saušojo įstatymo" bus sekmingas, tai kitas klausimas. Gal oūti, jog tie žmonės, kurie lankydamo karčiarnas ir tenai giruokliuodavo, dabar daugiau žirtuokliaus stubose—namie.

Drg. Undžienės Prakalba.

16 d. kovo darbininkų organizacijų bendro veikimo komitetas buvo surengęs prakalbas. Kalbėtoja buvo pirmu syk šiam mieste d. Undžienė iš Brooklyn. Ji savo aiškia kalba piešė dviejų pasaulyje esančių klasių—buržuazijos ir proletariato—gyvenimo vaizdus. Ragino darbininkus organizuotis ir kovos keliais žygiuoti naujan gyveniman, gyveniman, kurį rodo leninizmas.

—Jūs, klausytojai, gal pasakykite, jog ir kiekvienas kalbėtojas ragina mus organizuotis; akysite, jog mano pasakymas ne naujiena. Taip, tai nėra naujiena, nes darbininkų vargai vis tie patys ir iš vargų išėjimui darbininkams būdas tik vienas—organizavimasis ir kova. Ir pakol darbininkai nesusiorganizuos ir kovoj neišeis pergaletojais, patol visi mūsų kalbėtojai kartos ir kartos žodij: organizuokitės!—sakė kalbėtoja.

Apart prakalbos, buvo ir koncertinė programėlė. Ateities liėdo mergaičių choras, vadovaujamas d. Pagėgalienės, sulainavo porą dainelių; d.d. Vanančius ir Marozas paskambino mandalinių dueta; Vėžių Stepuanė ir Petras paskambino piano dueta; Bučinskaitė ir Zukaitė padėklamavo.

Aukų lėšų padėgimui surinkta virš 12 dol. Publikos buvo vidutiniai. Drg. žvirblienė išplatino keliolika kopijų "D. Balso".

Studentų Prakalbos.

16 d. kovo sakė prakalbas iš Lietuvos atvykę ubagai—studentai: Marčiūlionis ir Banaitis. Kalbėjo tuos pačius posakius, ką ir visi klerikalų ubagautojai kalba. Prašė aukų studentų bendrabučiu Kaune. Aukojusiųjų vardus, kurie duos nemažiau 25 dol., žadėjo bendrabučio sienon įkalti. Vienas žmogelis panorė tos garbės ir davė 25 dol., kiti visi irgi apie tiek pat sumetė. Reiškia, studentai iškauiljo apie 50 dol. iš šio miesto lietuvių.

Suvidinta "Užburti Turtai".

21 d. kovo lietuvių svėtainėje buvo suvidintas juokingas veikalas "Užburti Turtai". Vakara suruošė ALDDL kuopa, o vaidino ALD. Teatro S-gos kuopos nariai. Vaidinimas pavyko. Žiūrėtojų buvo nedaug, bet, teko girdėt, vaidinimu visi pasitenkė.

PITTSFIELD, MASS.

16 d. kovo vietos socialistų kuopa buvo surengus prakalbas. Kalbėjo prof. Scott Nearing temoje "Dabartinė Suiurūtė ir Išėiga." Jis labai plačiai išdėstė šį klausimą ir padarė išvadą, kad ne Tautų Lyga, bet tiktaisi visų pramonijų organizuoti darbininkai gali praešalinti tokias suirutes ir pasiliuosuoti nuo tų baisenybių, kurias krai suteikia. Pabrėžė, kad dabar visos valstybės smarkiai ginkluojasi, ypač Francija, kuri ne tik savo 750,000 kareivių užlaiko, bet ir Lenkijos armija, susidedanti iš 450,000.

Po prakalbų buvo duodami klausimai, į kuriuos Nearing labai puikiai atsakinėjo.

Žmonių susirinko apie 300. Tai be galo mažai. Juk tik vienoje Elektrikos kompanijoje dirba apie 7,000 darbininkų. Ir šiaip susirinkime nebuvo jokio gyvumo. Net ir prakalbų rengėjai, nežinia kodėl, neatsilankė į prakalbas ir kalbėtojas, atvykęs į svėtainę, turėjo rengėjų jieskoti.

Biržų Proletaras.

NEW KENSINGTON, PA.

APLA. 9 kuopa savo susirinkime nutarė per šešius mėnesius priimdinėti narius mokant tik pusę įstojimo. Todel vietos lietuviai nepamirškite, kad 6 d. balandžio ir 4 d. gegužės galėsite įstoti į šią draugiją mokant tik pusę įstojimo. Visi kuopos nariai, pasistengkite į kuopos susirinkimus atsivesti dar tuos savo draugus ir pažistamus, kurie nepriklauso prie A. PLA. Pasidarbuokime, kad mes savo kuopa išauklėtume didelę kad per šiuos metus ji turėtų nemažiau kaip 50 narių.

Kuopos susirinkimai įvyksta pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio kuopos nuosavame name, 1126—3rd Ave. Pradžia 2 val. po pietų.

Mūsų kuopa norėtų žinoti, ar kitos kuopos vykdo gyveniman 17-to seimo nutarimą, kad pasiūst agnatorius tvėrimui nau-

jų kuopy ir ar turi tam tikslui pinigų?

Mūsų kuopa buvo surengus balių ir pranešė centrui, kad kaip greit jis pasiųs agitatorių, taip greit mūsų kuopa prisidės prie to darbo su \$30.

Pageidaujama, kad kitų kuopų korespondantai arba kuopų sekretoriai dažniau praneštų iš kuopų veikimo, tuomet mes daugiau savo organų "Laisvė" gautume skaitytojų.

9 Kp. Sekr. C. Stašinskis.

ROCKFORD, ILL.

Nelaimingas Atsitikimas.

17 d. kovo mirė ligoninėje St. Čirvinkas. Jis iš Rockfordo nuvažiovo į Beloit pasisvečiuoti. Pasisvečiavus, iš ten važiovo į Rockfordą gerai jam pažįstamas policistas Curley motoriniu dviračiu ir sutiko jį paimti. Išvažiojus iš Beloit, atsitiko nelaimė, Čirvinkas tapo mirtinai sužeistas ir tuojaus mirė Beloit ligoninėje. Kaip ta nelaimė įvyko, sunku pasakyti, nes ir pats policistas mai-

DIDELĖ RAKANDŲ KRAUTUVĖ

Perkama ir parduodama naujus ir antrarankius rakandus. Pūčiausia aptaisome visokias kėdes ir sofas taip, kad iš senų pasidaro naujos. Nūpalisiojame ir nuvarnišiojame visokius rakandus. Taipgi turim trokš ir reikalui esant perkraustau formišius ir kitka.

FRANK GIVIS
540 GRAND ST., BROOKLYN.
Tarpe Lorimer ir Union Ave.

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO SEIMYNS SVEIKATA.

Tuo nęžtančių išberimū vartojant

SEVERA'S ESKO

Antiseptiškas Mostis

Vartojamas nuo niežų, išberimū ir kitokijų odinės ligos.

KAINA 50c

Klauskite pas apiekerėjus.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

SVEČIAS PAVAIŠINTAS

pirm išeisiant iš jų su namų, riekute Motrer Drake'so Vaisių Keikso ir arbata ar kava ilgai atmins tą priėmimą. Mether Drake'so Vaisių Keiksas yra puikiausias savo kvepėjimu ir abelnu puikumui, ir suteikia pilniausią patenkima valgytojui. Kai ir geras slyvų puddingas, jis visados randasi šėpoj vašingų žmonių.

Drake's CAKE

Drake's CAKE

Drake's CAKE

Drake's CAKE

Drake's CAKE

Drake's CAKE

Drake's CAKE

Drake's CAKE

Drake's CAKE

Drake's CAKE

Drake's CAKE

Drake's CAKE

Drake's CAKE

Drake's CAKE

Drake's CAKE

Drake's CAKE

šosi. Todel valdžia vė-

nėjima.

Vėlonis gyvena pa tr-

turėjo 26 metus amžiaus, doras ir rimtas vaikina.

P. J. Kabr.

ZMOGAUS SVEIKATA, TAI PASAULIO TURTA

O tą turta tikrai gali įgyti, bet nudaosi mūsų gerai apšvietusiu nuo visokių klėse spėjamais nesmagumu. Mes turime tam vien sutaitytas žoles nuo visokių ligų, ir parasyk jšų ligų, o mes priėjimams sutaitytas žoles, kurios te dėjionės suteiks jums pagalbą, kad jū tams kad jau sutėkė. Jeigu jū kietate nuo reumatizmo, vienu iš kietėjimo, skilvio nedėjimo, ligų, mo vidurių, skausmų stemos, ir sulio, duslio, vandeninis ligos, pūku slinkimo, pleiskano, peršalimo arba nuilsimo nuo sunkaus darbo, atsisk 60c. Ir gausi vaistai, gausi visų viršpaminėtų ligų su palankiu kaip jū naudoti.

Jeigu kentū nuo nervų negalios, ligasties, nusilpėjimo, galvos dėjimo, ausų ūkimo, tai atsisk 60c ir gausi vaistus.

M. ZUKAITIS
449 Hudson Ave.
ROCHESTER, N. Y.

ANT PARDAVIMO

SOUTH BOSTONE

Reikalaujame namų ant pavėrimo ir išmainymo. Mes perkame parduodame ir išmainome namus ant farmų—farmas ant namų, kitokių nuosavybių. Pinau apsiname su visokia apšvietimu.

Prie to, dar taisome ir malvame namus kaip iš lauko, taip iš vidaus. Su visais viršpaminėtais reikalais malonėkė kreipimais.

THE N. E. REAL ESTATE and INSURANCE AGENTS
N. J. Kanstant, Mgr.
Constable. Notary Public.
INMANN BUILDING, Room 4
1348 CAMBRIDGE ST.
CAMBRIDGE, MASS.
Tel. University 1187-R.

NAUJIENA VISIEMS SANA-PED.

REISKIA SVEIKOS KLOJOS. Jeigu turite skaudančias kojas, Jeigu turite gėlimą kojų, Jeigu jūsu kojos palaša, Vartokite SANA-PED. Jeigu turite užtrintą koją, Jeigu jūsu kojos prakaituoja, SANA-PED praešina.

SANA-PED praešina šaltuosius degimus kojų. Po vartojimo SANA-PED galima neikti mėsos, vėrykus. SANA-PED yra draugiškas sėdantais iš grūdėlių; išmirkę vėnyje, SANA-PED duoda palengvina kojom, atgaivina nuo vėrykus skaudulį. Užlaikysite kojas švėtais palengvins jūsu gyvenimą.

SANA-PED gaminama per J. PELANIS, Philadelphia, Pa.

258 N. 13 th St., Philadelphia, Pa.
Pinigus siųskite stamponais arba Money Order. Konkutė 50c; per paštą 56c. Už vieną dolerį gausite dvi konkute.

Phone: Cypress 3369

OSVALDAS KIBURIS UZEIGA

Gamina seriausius lietuvių vė tadel kiekvienam lietuviui vė tadel kiekvienai vietai. Atvažiuojant į East New York, nuosavėt neumirškite atsilankyti OSVALDA KIBURIS

858 Glenmore Avenue
Brooklyn, N. Y.
(East New York)

United American Lines

HAMBURG AMERICAN LINE

United American Lines

HAMBURG AMERICAN LINE

United American Lines

HAMBURG AMERICAN LINE

United American Lines

HAMBURG AMERICAN LINE

United American Lines

HAMBURG AMERICAN LINE

United American Lines

HAMBURG AMERICAN LINE

United American Lines

HAMBURG AMERICAN LINE

United American Lines

HAMBURG AMERICAN LINE

Bostono ir Apielinkės Skyrus

BOSTONO IR APIELINKĖS ZINIOS.

LOWELL. — Ateivių Gynimo Taryba rengia didelį koncertą mitygą, kuris įvyks 30 d. kovo, 2 val. po pietų, salėje 95 Middle St. Lietuviškai kalbės drg. M. Plepys iš So. Bostono. Bus muzikos ir įvairių pamarginimų. Darbininkai, ginkite savo teises, dalyvaukite tame koncerte.

SO. BOSTON. — Laisvės Choras rengia didelį koncertą, kuris įvyks 30 d. kovo, 7:30 val. vakare, Lietuvių Salėje. Programoje dalyvaus M. Čestavičius iš Brooklyno, žymis solistas ir pirmo sykiu Bostone pasirodys. Apart juo, dalyvaus Trayton Darke, amerikonas, gaus tenoras, A. Pauliūtė iš Cambridge, Mass., O. Rulitė iš So. Bostono, H. Naujokaitė iš Cambridge, Mass., Laisvės Choro dvielis kvartetas ir para Laisvės Choras po vadovystę drg. E. Šugario.

NORWOOD. — Lietuvių Socialistų Namų Bendrovė rengia prakalbą, kurios įvyks 13 d. balandžio, 4 val. po pietų, Lietuvių Svetainėje. Kalbės drg. M. Plepys iš So. Bostono. Bus dainų ir kitokių pamarginimų.

LAWRENCE. — Didelis koncertas rengiamas ant 4 d. gegužės, 7:30 val. vakare, Lietuvių Klubo svetainėje, 41 Berkeley St. Koncerte kalbės drg. M. Plepys iš So. Bostono. Vietoje ateiti pasiklausyti koncerto ir prakalbos.

LOWELL. — Progresistų ir literatūros Draugijos, kuopos rengia draugišką vakarienę ant 29 d. kovo, svetainėje 95 Middle St. Pradžią 7:30 val. vakare. Šioje vakarienoje bus daug svečių iš Bostono ir kitos vietos ir apielinkės lietuviai būkite.

MONTELLO. — Liuosybės atlymus Lietuvių Tautiško Pradžią 7:45 val. vakare. Bus vaidinama "Lietuviškas Miliotinis" ir "Consilium Facultatis". Liuosybės Choras vaidina muzikalių veikalų užima pirmą vietą visoj Naujojoj An-

glijoj. Įžanga labai pigi, tik 50c. ir 75c.

Nauji Viršininkai.

Nesenai visų trijų apskričių viršininkai turėjo savo konferenciją ir išrinko bendrą Pild. Komitetą iš šių draugų: pirm. M. Plepys, P. O. Box 9, So. Boston 27, Mass.; sekret. A. P. Taraška, 506 E. Broadway, So. Boston, 27, Mass.; ydžininku J. Naujokaitis, 376 W. Broadway, So. Boston, 27, Mass.

Visi viršininkai sugabūs. Drg. Taraška moka sekretoriauti, Naujokaitis apsigimęs būti kasierium, nes pas jį visuomet yra pinigų, kaip šieno; Plepys žino mūsų veikimo taisykles ir neblogas politikas.

Koresp. No. 1.

Hudson, Mass.

Cia yra susitvėręs vaikų mokyklos bendras komitetas iš keturių organizacijų: LLPD., ALDDL., LMPS. kuopų ir Jaunuomenės Rateljio. Šitos visos organizacijos bendrai veikia ir užlaiko vaikų mokyklę. Vaikų lankosi apie 30 ir tikimasi greitai laiku daugiau turėti. Mat, iki šiol šitam darbiui kenkė mūsų taip vadinaim tėvyniniai arba sandariečiai, kurie pasakojo, būk tos mokyklos mokytojų esąs Rusijos agentas ir tam panašiai. Bet dabar jau patys tėvai, kurie leidžia savo vaikučius mokyklon, pamatė, kad ten nieko blogo nėra, kad vaikaučiai mokiniai lietuvii kalbos ir t.t.

Dabar vėl pakeltas klausimas sudaryti bendrą komitetą auklėjamųjų Lietuvos politikams kalbintiems. L.L.P. Dr. sė jau išrinko ir komitetas, kuriai pavesta rūpintis šita klausimą gyvenimui įvykdyti. Manau, kad ir kitos draugijos bei kuopos prisidės prie šio darbo.

Iki šiol vietos lietuviai nežinojo apie Sandarą, kaip partiją, bet dabar atsirado du sandariečiai, kurie vaikščioja po stubas ir prirašinėja prie savo partijos. Kada žmonės paklausia ką jie gaus prigulėdami prie tos partijos, tai gauna atsakymą: duok 25 centus, tai gausi laikraštį. Tokiu būdu pavyksta tamsesnius žmones pritraukti prie partijos, nes žmogus, duodamas 25 centus, mano, kad jeigu jokios naudos nebus, tai

nors popierios turės, einant darban, pusryčiams įsivynioti. Pirmiausia čia visokje agentai lankėsi po lietuvių stubas ir pardavinėjo visokių lietuviškų kompanijų šėrus, manydami, kad gaus didelį pelną. Dabar visos tos kompanijos subankrutijo ir kurie šėrus pirkto, keikia agentus ir patys save kvailina. Mat, tamsesnius visuomet lengva apgauti.

Senas Gyventojas.

ZEIGLER, ILL.

16 d. kovo laikytame susirinkime ALDDL. 163 kuopos pasikartojo ginčai dėl tų pačių dalykų—Lietuvių Namų Bendrovės. Pirmiausia ginčytasi dėl atstovų į L.N.B. Mat, buvo pasiūlytas sumanymas, kad į L.N.B. būtų išrinktas atstovas, kuris neturi nuosavo šėro pirkęs. Čia sumanytojai argumentavo, kad atstovasturintis nuosavą šėrą, jis stas kaip jam geriau, o ne draugijai ir kad pridėjus vieną balsą daugiau prie L.N.B. reikalų sprendimo, naujingiau turėti du atstovu. Opozicija sakė: L.N.B. atstovaujantiam atstovui save ir kitą, jį duos svarbesniuose reikaluose, du balsu; jei jis atstovaus daugiau, kaip du, tai ir balsų gaus tiek, kiek atstovaus. Taip šis klausimas ir pasiliko po senovei.

Antras ginčas kilo, kuomet Ignas Gediminas pareikalavo paaiškinimo prasmės skatinio, pasakyto korespondento rašytoje korespondencijoje, kuri tilpo "Laisvės" No. 50, po anturgilui Zeigler, Ill., kur sakoma: "Bendrovės nutarimo rėmėjai, 1 balsu dauguma, laimėjo" teisingumą. Kitaip sakant, jis (I. G.) norėjo sužinot ar tikrai buvo balsuota šiam klausimui.

Daug ginčytasi, daug karščiuotasi ir koliojimosi žodžių pavartota. Pagaliaus, nubalsuota atsaukti iš tilpusios korespondencijos tūlus žodžius. Bet peržiūrėjus tuos žodžius, pasirodė nėra ką atsaukti, tik reinkia juos aiškiau pasakyti, ką čia ir padarau:

"Į L.N.B. atstovo raportas priimtas, kaip skambėjo, 9 balsais prieš 8 bal.". Draugai, tiek ginčijotės, tiek laiko praleidote ir, kaip matyt, vien dėl to, kad ne visi sutinka L.N. Bendrovę remti. Ginčijomės dabar ir ginčysimės patol, pakol bus už ką, tai yra, kol nebus klausimas, delei kurio kyla ginčai, išaiškintas. Aš patarčiau šį klausimą išrišti ne draugijų mityguose, bet specialiai surengtose diskusijose, turėtų darbuotis darbiečių kuopa.

L. N. B. atstovas, atiduodamas raportą, pažymėjo ir šį dalyką: L. N. B. išleidimas padarymas bonų blankų — kaštavo 500 dol. Taipgi raportavo, kad L. N. B. stengsis išparduot bonus lietuviams, bet jei nepirks lietuviai, tai tuomet bus paleista pirkti kas norės. Bonų bus parduota už 20,000 dol. vertės.

Atstovas į vaikų mokyklos komitetą raportavo, kad mokykla liks pertaucta. Priežastis pertraukimo — savininkas svetainės atsisako svetainę išrandavoti dėl vaikų mokyklos. LMPS 114 kp. 16 d. kovo buvo surengus agitacijos prakalbas. Kalbėjo vietiniai kalbėtojai. Pasekmės mažos—publikos mažai.

Draugai ir lietuviai zeigleriečiai! Dabar mes turime labai daug laiko, nes dirbame labai mažai, todėl tvarkime suaugusių mokyklą. Susitvėrė mokyklą, turėsimė valanda kita laiko kur paleisti ir pasimokysim šį bei tą. Paimkime 50 centų ir mūsų sunkiai uždirbtus centus bus skylesni, nes mažiau turėsimė laiko vaikams mokytis.

tas, viliojančias mūsų pinigų. Taigi, prie darbo, draugai! ALDDL 163 Kp. Koresp. J. B.

Nuo red. — Korespondencija žymiai trumpinama. "Laisvės" redakcija negali sutalpinti tokių ilgų korespondencijų ir dar taip mažos vertės. Aprašyti susirinkimų ginčus, pažymėti kas ką sakė, kaip argumentavo, laikraštėje negalima, nes visur susirinkimuose būna ginčų.

Korespondento prašytume rašyti kuotrupniausiai, tuomet ir redakcijai bus geriau ir patiam korespondentui, nes tilps viskas, ką parašo.

HARTFORD, CONN.

Amerikos Darbininkų Partijos skyrus surengė masinį mitygą kovo 23 d., Grand Theatre. Prakalbos tema: "Aliejus ir Karo Diegai". Kalbėtojas buvo prof. Scott Nearing. Jisai nurodė praeito karo priežastis, taipgi ir ateinančio, kuris gali įvykti neužilgo su Anglija už varžytines del aliejaus. Nurodė, kad žmonės turi būti prisirengę prie šio karo, turi vaduotis savo protu ir organizuotis į gamintojų lygas (Producers League). Dabar žinok, kokias lygas įsiai turėjo mitygje. Jisai nei žodelio neprisiminė apie organizacijas, kur milijonai jau darbininkų yra sutraukti ir veikia, kaip tai, III Komunistų Internacionalas ir Raudonųjų Darbo Unijų Internacionalas, bet paliko žmones ant vidurkelio ir tu, žmogaus, sau pats mastyk. Matyt, kad dar prof. Scott Nearing neturi tikro kelio, bet stovi vidurkelyje.

Žmonių buvo apie 800. Aukų padengimui lėšų surinkta 117 dol. su centais. Lietuvos Sūnų ir Dukterų Dr-stė rengia prakalbą nedėlioj, balandžio 6 d., Lyric svetainėje, 593 Park St. 7 val. vakare. Kalbės vienas geriausių kalbėtojų L. Pruseika, kuris yra gerai visiems lietuviams žinomas, kaip rašytojas ir kalbėtojas. *Progresistė.*

WINNIPEG, CANADA

Tūlas laikas atgal į čia atvyko tūla našlė Barbara Anbutė ir navičienė su pora vaikų ir atsidadė keblioje padėtyje, nes neturėjo nei darbo, nei pinigų. Vietos lietuviai padarė susirinkimą ir sumetė po kiek kas galėjo. Paskui buvo pereinata prie stubas ir parinkta aukų. Surinkta \$31.50. Iš šitos sumos \$21.50 perduota našlei, likusi \$10 pasiliko "ant visuomenės rankų".

Aukuojo: J. Antanavičius \$5; Paknis \$2.25; A. Narutavičius, J. Karalius, J. Uselis—po \$2; J. Mandrejuskas, P. Burokas, K. Pumptis, J. Stankus, K. Stankus, J. Paknis, P. Milinkas, Ch. Bičius, J. Kisielius, J. Lieskis, Z. Jauniškis, A. Laurinavičia, J. Papis, P. Blusius, K. Ginkus, V. Antanavičia ir P. Jauniškis—po \$1; V. Marštas ir M. Šaknis—po 50c.; Gražušauskienė 25c.

Visiems aukuotojams tariu širdingą aciū. *K. Ginkus.*

LAWRENCE, MASS.

Ivairios žinios. Viesbutyje Franklin Hotel, tapo atrastas miręs žmogus, Jonas Beker, 55 metų amžiaus. Jis buvo nusisamdęs kambarį, kaip su savo motere, bet pasirodė, kad tai buvo svetima, irgi to amžiaus. Moteris prasišalino ir jos nesuranda. Daktarai pripažįsta, kad J. Beker mirė nuo širdies ligos.

Jonas Magde (lenkas) nusizudė akvaizdoje savo šeimos, persipjaudamas sau gerkle 7 sykius britva. Jis buvo bedarbis ir negalėjo susirasti sau darbo. Taip pat žinoma, kad Lietuvių Tautiško Kapinių Tūlas B. Saetuk, 35 metų,

taupo suareštuotas ir kaltinamas išžaginime jaunos mergaitės, 12 metų amžiaus. Jis neprisipažino prie kaltės ir likosi paleistas po kaucija 600 dol.

Tūlas F. Ronzo, 24 metų, jau 6 mėnesiai, kaip nedirba ir kuomet jo sesuo parėjo vakare ir rado broj dar nedirbantį, o buvo labai išalkus ir supykus, tai žodis po žodžio, sesuo, neiškentus, kirtu jam per galvą geležine lazda ir pasigriebus didelį peilį kėsinosi nudurti. Bet tapo sulaukta ir brojis, lengvai sužeistas, tapo nuvežtas į ligonbutį.

Mokytojams tapo pakelta mo-

kestis nuo 3 iki 4 dolerių už vakarą. Buvo paduotas sumanymas pakelti mokesį nuo 3 iki 5 dol., bet miesto galva išsireiškė, kad užtektinai esą ir 4 dolerių.

Pacific Mills Co. žada šaukti savo darbininkus ir reikalauti, kad būtų nukapotos algos ir paigintos valandos. O jei tas nebūsią įvykinta, tai būsią sustabdytos dirbtuvės ant 3 mėnesių. Reiskia, dar nauja "dovana" Lawrence darbininkams. *L. K. Bivras.*

Gyvenk sulyg gamtos įstatų, būk kantrus ir nesizink su daktarais. Francūzų patarlė.

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ

(Inkstų, Pūslių, Prostataės ir t.)
SPECIALISTAS, TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS
Dr. ZINS išgydo visokias chroniškas ligas, nervų suirimą, širdies, plaučių, skilvio, kepenų ir kitokias pavojingas ligas.
MOTERYSI: VYRAI!
Išgaminuojame Dykai

Žmonės, kurie serga nusilpimu ir jaunuraj vilties pasveikti, bus gydomi y patiški. Liga tikrai bus pražalinta ir sveikata sugrįž. Ateikit ir reikalaukit išgaminuot veltui. Nieko jums nekainuos buti išgaminuotu per Dr. ZINS. Jo gydymo kainos yra labai žemos. Daugelis sergančių važiuoja net šimtus mylių, idant tapti išgydytais. Visoki ištrynimai yra daromi, kraujas egzaminuojamas sulyg Wassermano sistemos. Taipgi yra daromi kraujo iščiirkimai.

DR. ZINS
110 EAST 16th ST.
TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE
NEW YORK, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare.
Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 v. po pietų.

Ar Tu Sergi?

Jeigu taip, tai skaityk šį pranešimą. Tas gali reikėti pagilginimui jūa amžiaus. Kada ateisite del pasitarimo ar gydymosi, tai busite po priežiūra daktaro, beigus augščiau mokslas kokie dabar yra ir turintias pasisekimas savo ligų metu praktiko. Jūs galite būt tikri, kad jie suteiks jums pagelbą savo žinojimu.

Dabar linksmas—Maniau, kad niekas negali pagelbėti.

DR. HANNON, NEW YORK CITY Jan. 21, 1924
Dear Dr. Hannon: Ateiau pas tave, aš išbandiau kelio-ka kitų daktarų ir praleidau daug pinigų nesurastamas jokios pagelbos. Bet kaip tik aš pradėjau pas jusis laikyti, tai tuoj patstaičiau ir tai už mažą sumą pinigų. Šiandien aš sveikas ir stiprus ir net negaliu atidėkuoti jums.
Su tikra pagarba,
JOE FORMICA,
55 Nostrand Ave., Brooklyn, N. Y.

Vyrai ir Moterys
JEIGU JUS KENČIATE nuo nervų suirimo, kvatulio, silpnumo krauju ir odos ligų, akių mirgėjimo, prastos atminties, silpnų ir nepastovių nervų, bėmiegės, skaudėjimo sprando ir nugaros, reumatizmo, pūslių ir inkstų nesmagumų, skilvio nedirbimo, neuralgijos ir vidurių užsitardimo, tai ateikite pas mane. Su pagelba mano naujasių gydymo būdų, aš sugrąžinsiu jums sveikatą, kaip ir daugeliiu kitų sugrąžinau.

Dr. HANNON, Specialistas 146 E. 14th St., New York
Priešais Tammany Hall
Ofiso valandos: Nuo 9 ryte iki 4 po pietų. Vakariams: nuo 6 iki 8. Nedėliomis ir švenčių dienomis: nuo 10 ryte iki 1 val. po pietų.

Pirkite tik pas tuos biznieriūs, kurie garsinasi "Laisvė"

GERAS PATARIMAS

Dabokitės nuo šalčių. Šaltis tai yra didžiausias žmogaus neprietelis, ba jis ne tik atveda sunkiausias ir ilgiausias ligas, bet tankiai ir į grabų nuvaro. Todėl, kada pagruanate šalį neimkite vaistus, kurie dar neistyrinėti, aš paimitkie visiems žinomus Urban's Cold Powders (Urbanų Miltelių) nuo šalčio, kurie tikstantiems prašalino šalį ir apgynė nuo didesnių ligų. Prekė 75 centai už baksuką.

Kitas žmogaus didelis naikytajas, tai yra vidurių užsikietėjimas. Tas ne tik padaro visą žmogaus kūną ir protą sunkiu, betgi ir visą sistemą nusilpina, per ką atidaro duris žmogaus kūnui del visokių kitų ligų.

Vartokite URBO LAX TABS, o jūs kunas ir protas bus visada lengvas, čyistas ir sveikas. Prekė 25 centai už baksuką.

F. URBONAS
151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. Greenpat 1411.

JEIGU JUS KENČIATE

Nuo bile jokio kraujo sugedimo, silpnumo, odos ligų, skilvio, širdies arba kepenų nesveikume, inkstų arba pūslių nesmagumų, Reumatizme, tai visuomet kreipkitės pas mane. Aš jums suteiksia geriausius patarimus ir gydymą būdus iš mano 40 metų patyrimo ir 14 metų praktikavimo didžiausiuose ligonbučiuose. Mano ypatingas gydymas iki išgydymai atsieia jums tik 10 dolerių.

Ant silpnai sergančių žmonių didžiausių atyda atkreipiama.

Ofiso valandos: nuo 10 iki 11 ryto iki 6:30 vakare.
Nedėliomis: nuo 10 iki 11 ryto iki 1 val. po pietų.

ANDREW EGAN, M. D.
168 W. 23rd St., Netoli 7th Ave., New York

AUTOMOBILIŲ MOKYKLA

Jeigu jūs norite padaryti lengvesnį ir geresnį pragyvenimą, tai mokinkitės automobiliumi amato gerą lietuviojo mokytoją, kur po vadovystę instruktorij galite per kelias savaites išmokti gerai važinėti ir palaistv visokių sistemų automobilium, trokus, taipgi ir Ford.

MES GARANTUOJAME SOFERIO LAISVIUS
Taipgi suliekom kiekvienam mokiniui vieta, nes mes surištė su employment ofisu ir turim laisvius.

Mūsų adresas:
Automobile School
726 Lexington Ave.
arti 69th St.
NEW YORK, N. Y.

TELEPHONE: STAGG 8832.

A. Dobrovolskis ir A. Radzevičius

GRABORIAI UNDERTAKERS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
IŠBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ
456 LORIMER STREET
Tarp Grand ir Maajer gatvių
BROOKLYN, N. Y.

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ?

Jeigu taip, tai link duona iš **GARSO KEPTUVĖS** (Beniaminis įstaiga)
KEPA GERIAUSIĄ DUONĄ IR ČYSTŲ RUGINIŲ MILTŲ.
Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą skanią, pulkiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duoną atvežiams ir į kitas miestus.

Ravininkai:
W. Masiulevičius ir A. Shrupski
209 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Greenpat 2276.

Bell Phone: Oregon 0863-J.

Dr. Ignotas Stankus

1210 So. Broad Street
Philadelphia, Pa.
LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokas ligas) IR CHIRURGAS (daro visokas operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Telephone 2220 Greenpat.

J. GARŠVA

GRABORIUS-UNDERTAKER

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalnamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių.
Parsandama automobilis ir karistas, veselijama, krikštynama ir šlap pasivaikšėjimams.

111 Bedford Ave., 104 Front St.
Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y.

20 Amžiaus Išradimas

Antanas Valutkevicius, Lietuvos aptiekoris, išrado Galingą Mostį, kuri pagilvina visus skausmus ir gelūmus, vis tiek, kokie būtų tie skausmai ir kaip žmogų begelgt ar bekaudėtu. GALINGA MOSTIS patarima vartoti nuo REUMATIZMO, NEURALGIJOS, STRENU ŠKAUDEJIMO

Nuo skaudėjimo, sąnarių išsiukimo, raumenų skaudėjimo, sąnarių skausmo, strėnų gelūmo, kaklo sustingimo, krūtinės slogų; taip pat nuo kosulio ir šalčio; nuo skausmų ir uždėgimo, pasinaudoj iš priežasties šalto ilongo (oro traukimo); drėgnumo ir t.t. Siskų 60 c. už dėžutę šiuo adresu.

WALLACES LABORATORY
15 Intervale St. Brooklyn, Mass.

SO. BOSTON, MASS.

Laisvės Choro Koncertas

IVYKS NEDELIOJ
30 d. Kovo-March, 1924
LIETUVIŲ SVETAINĖJE
Kampus E ir Silver Gatvių, So. Boston, Mass.
PRASIDĖS 8 VAL. VAKARE

Šis koncertas bus vienas iš svarbiausių, nes jame dalyvauja pagarsėję dainininkai ne tik iš Bostono ir apielinkės, bet ir iš tolimesnių valstijų.

ĮZANGA 50c., 75c. ir \$1.00.
Kviečiame visus atsilankyti.

